

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

โครงสร้างของการเขียนโปรแกรม

การเขียนโปรแกรมเพื่อสั่งงาน Arduino นั้นจะใช้ภาษาซี โดยโครงสร้างของการเขียนโปรแกรมจะคล้ายๆกับการเขียนโปรแกรมบนไมโครคอนโทรลเลอร์ทั่วๆไป แต่จะมีความง่ายกว่า เพราะ Arduino ได้มีการรวมคำสั่งและ Library ต่างๆไว้ให้ผู้ใช้สามารถเรียกใช้งานได้เลย ถ้าจะกล่าวถึงการเขียนโปรแกรมด้วยภาษาซีนั้น ฟังชันหลักที่จะหาดไม่ได้เลยนั้นคือฟังก์ชัน Main แต่การเขียนโปรแกรมกับ Arduino จะเป็นฟังก์ชัน setup และฟังก์ชัน loop ตามรูป

```
void setup() {  
    // put your setup code here, to run once:  
  
}  
  
void loop() {  
    // put your main code here, to run repeatedly:  
  
}
```

รูปโครงสร้างการเขียนโปรแกรมขั้นต่ำของ Arduino

การทำงานของฟังก์ชันทั้งสองมีความหมายดังนี้

การทำงานของ void setup() เป็นฟังก์ชันที่ใช้สำหรับกำหนดค่าเริ่มต้นต่างๆให้กับบอร์ด เมื่อเริ่มต้นการทำงาน Arduino จะทำงานคำสั่งต่างๆที่อยู่ใน void setup() ก่อน 1 รอบ หลังจากนั้นจะเข้าสู่ void loop() ต่อไป การกำหนดรูปแบบ ใหม่การทำงานของสัญญาณในแต่ละขาที่จะใช้งานของไมโครคอนโทรลเลอร์ว่ามีหน้าที่อะไรนั้นแบ่งออกเป็นสองรูปแบบคือ สัญญาณขาเข้าหรือเรียกว่าสัญญาณอินพุต (input) และสัญญาณขาออกหรือเรียกว่าสัญญาณเอาท์พุต (output) ซึ่งเราต้องกำหนด ใหม่การทำงานของมันเสียก่อนด้วยคำสั่ง pinMode(pin, mode) โดย pin เป็นหมายเลขของบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ และ ในส่วนของ mode เป็นการเลือกใหม่ของการทำงานของขาที่เป็น input หรือ output ตามรูปแบบคือ

INPUT	กำหนดให้ขาที่เป็น input
OUTPUT	กำหนดให้ขาที่เป็น output
INPUT_PULLUP	กำหนดให้ขาที่เป็น input ที่มีการต่อ internal resistor แบบ pull-up

การทำงานของ void loop() เป็นฟังก์ชันสำหรับสั่งให้ Arduino ทำงานคำสั่งต่างๆที่เราเขียนไว้วนรอบซ้ำกันไป โดย จะเริ่มต้นทำงานเมื่อผ่านจาก void setup() มาแล้ว

การทดลองจะเขียนโปรแกรมควบคุมโดยใช้ Arduino ต่อ กับ Protoboard แล้วทำการเชื่อมต่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการ ทดลองลงบนโปรแกรมดังรูป และให้ขาดิจิตอลที่ D2 ของ Arduino ส่งค่าสัญญาณเอาท์พุตแบบดิจิตอลออกมา ด้วยคำสั่ง digitalWrite(pin,value) โดยที่ค่า value ของสัญญาณดิจิตอลที่ได้มีอยู่ 2 รูปแบบคือ สัญญาณ HIGH และ LOW

เมื่อออยู่ในสถานะ “HIGH” ของ Arduino Nano จะส่งแรงดันไฟฟ้าขนาด 5 โวลต์ออกมานา

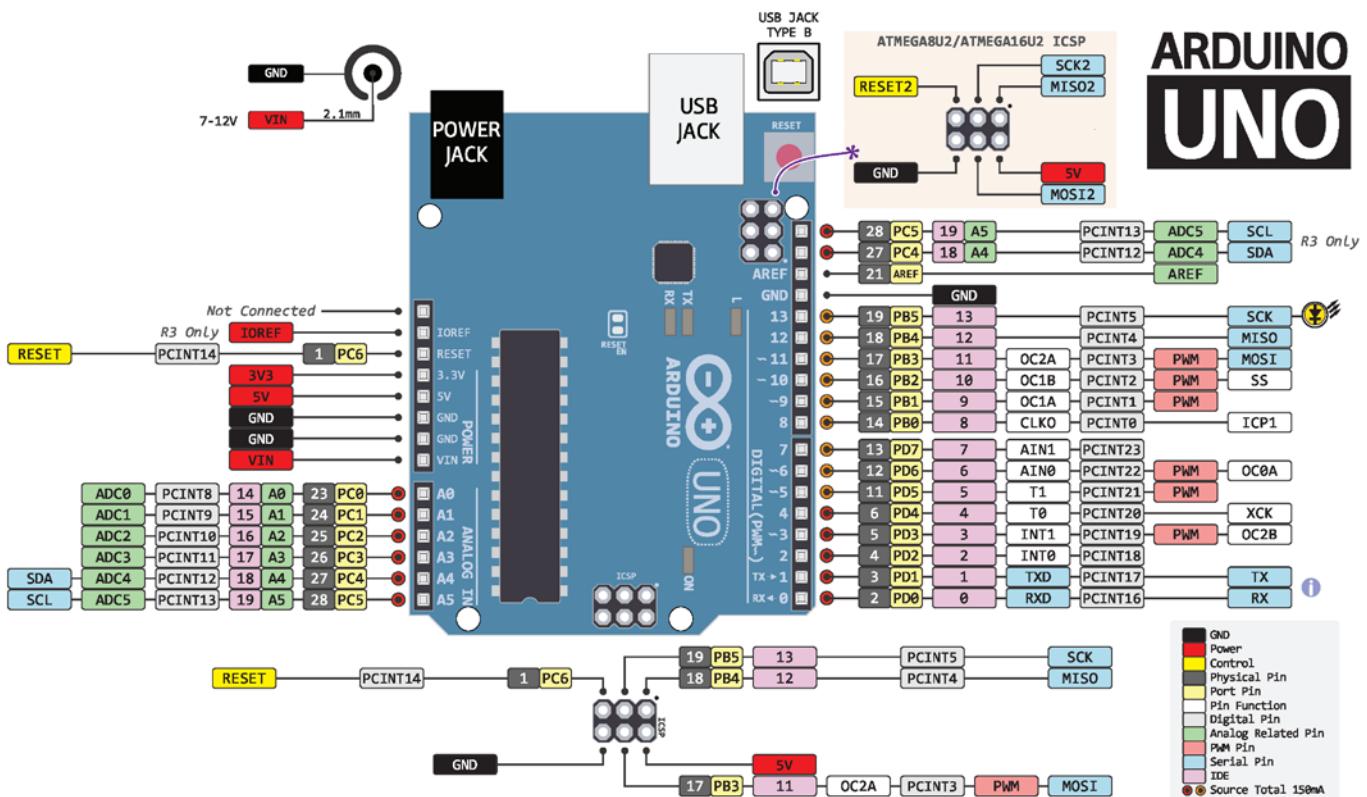
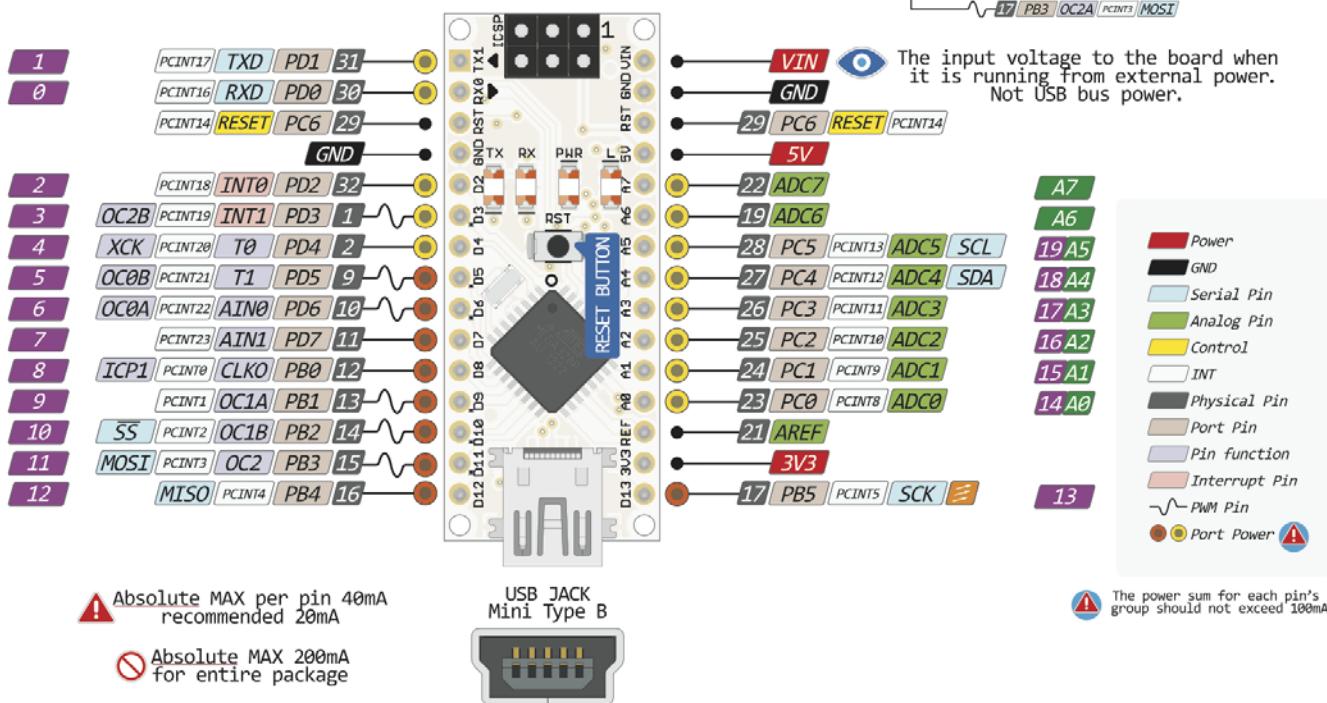
เมื่อออยู่ในสถานะ “LOW” ของ Arduino Nano จะซ่อนต่อกับ Ground (GND)

แรงดันไฟฟ้าที่ไมโครคอนโทรลเลอร์ส่งออกมานา เมื่อเรารสั่ง HIGH นั้นขึ้นอยู่กับรุ่นของบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ เราใช้งาน หากเป็นบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้แหล่งจ่ายไฟ 3.3 โวลต์ การสั่ง HIGH จะเป็นการสร้างสัญญาณ 3.3 โวลต์ ออกมานาที่ขาที่ 5 และหากเป็นไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้ไฟ 5 โวลต์ สัญญาณ HIGH ที่ออกมานาก็จะเป็น 5 โวลต์

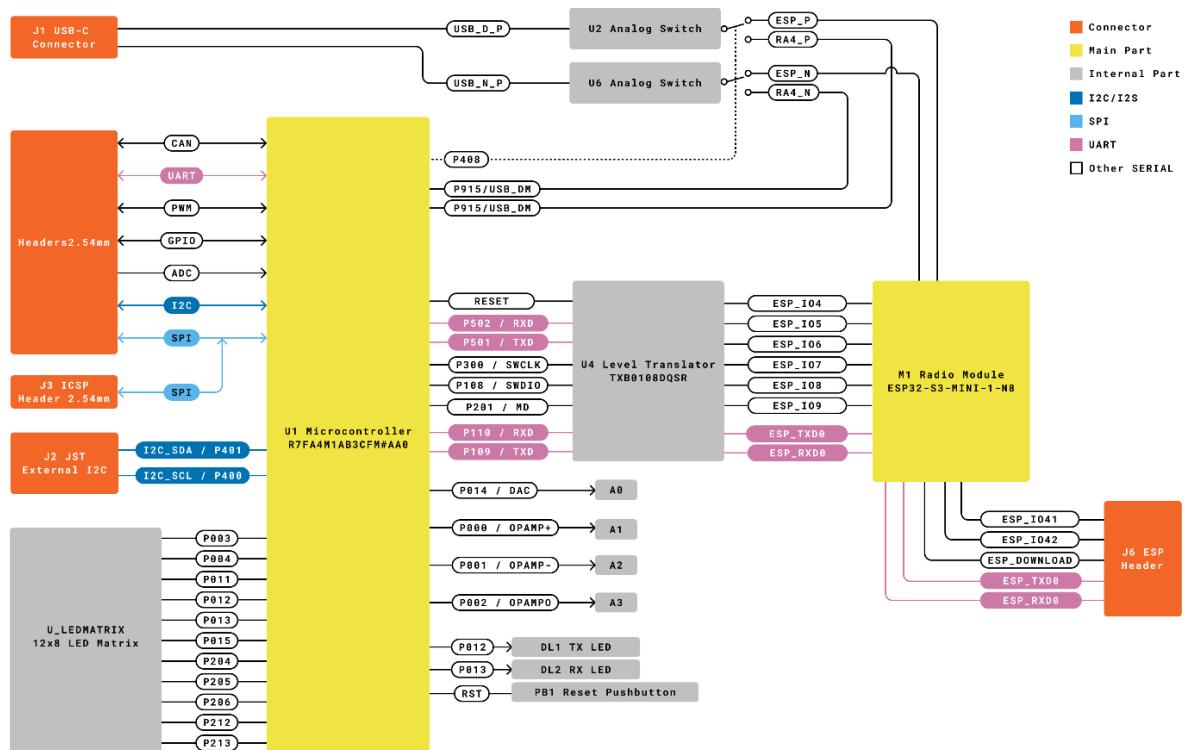
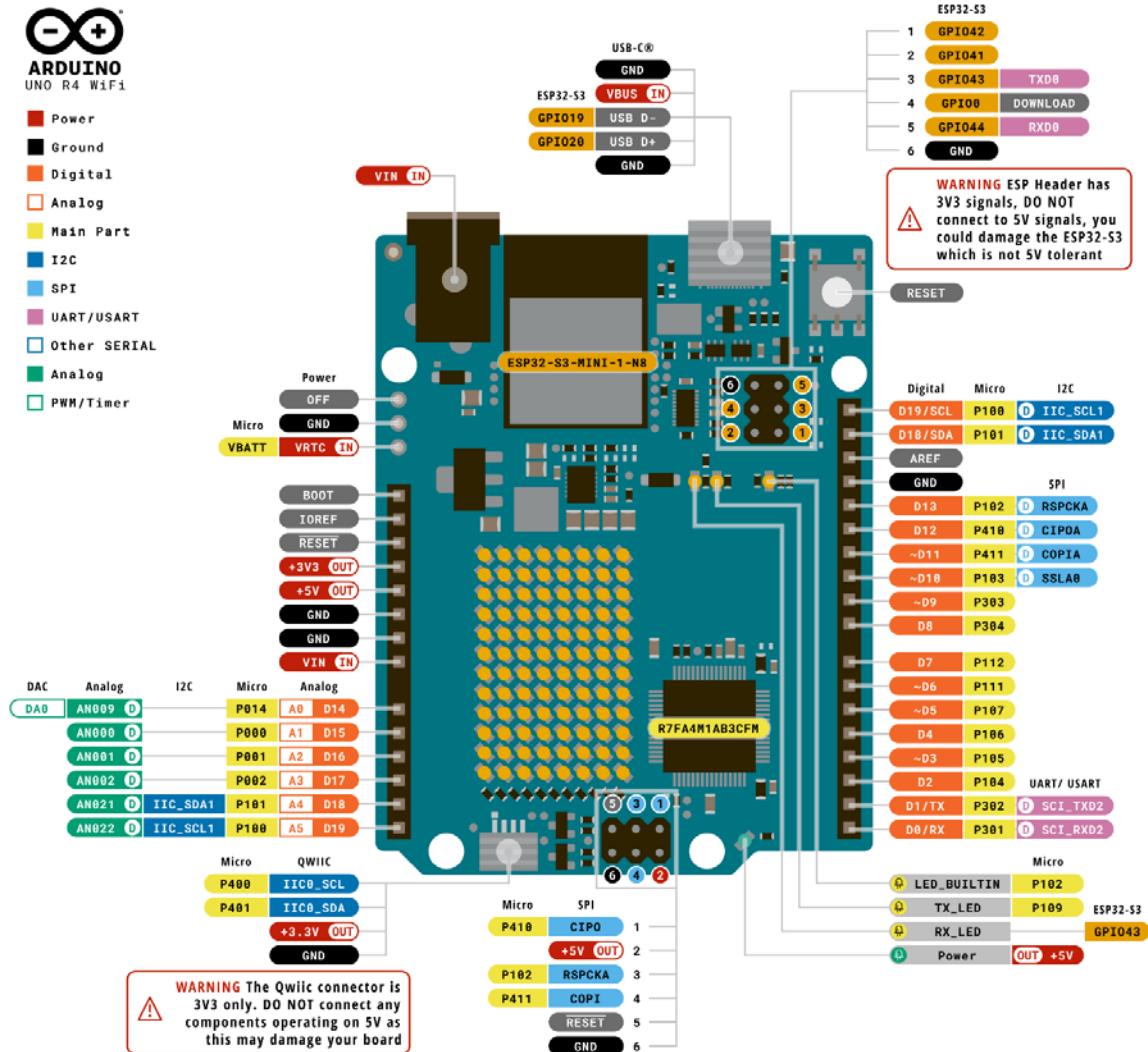
วงจรและตำแหน่งขาต่างๆของบอร์ด Arduino ที่ใช้ในการทดลองเป็นดังนี้

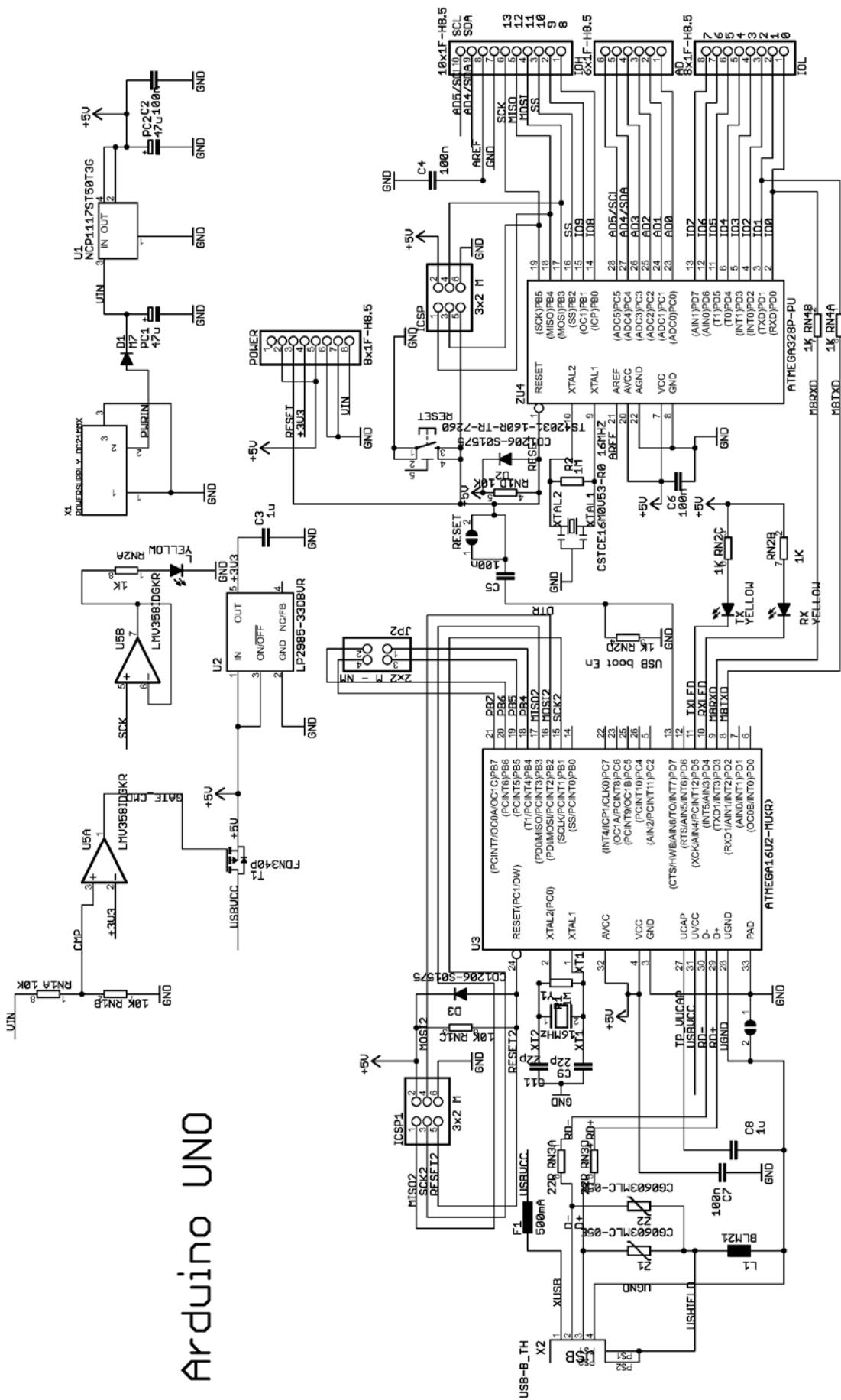
01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

NANO PINOUT

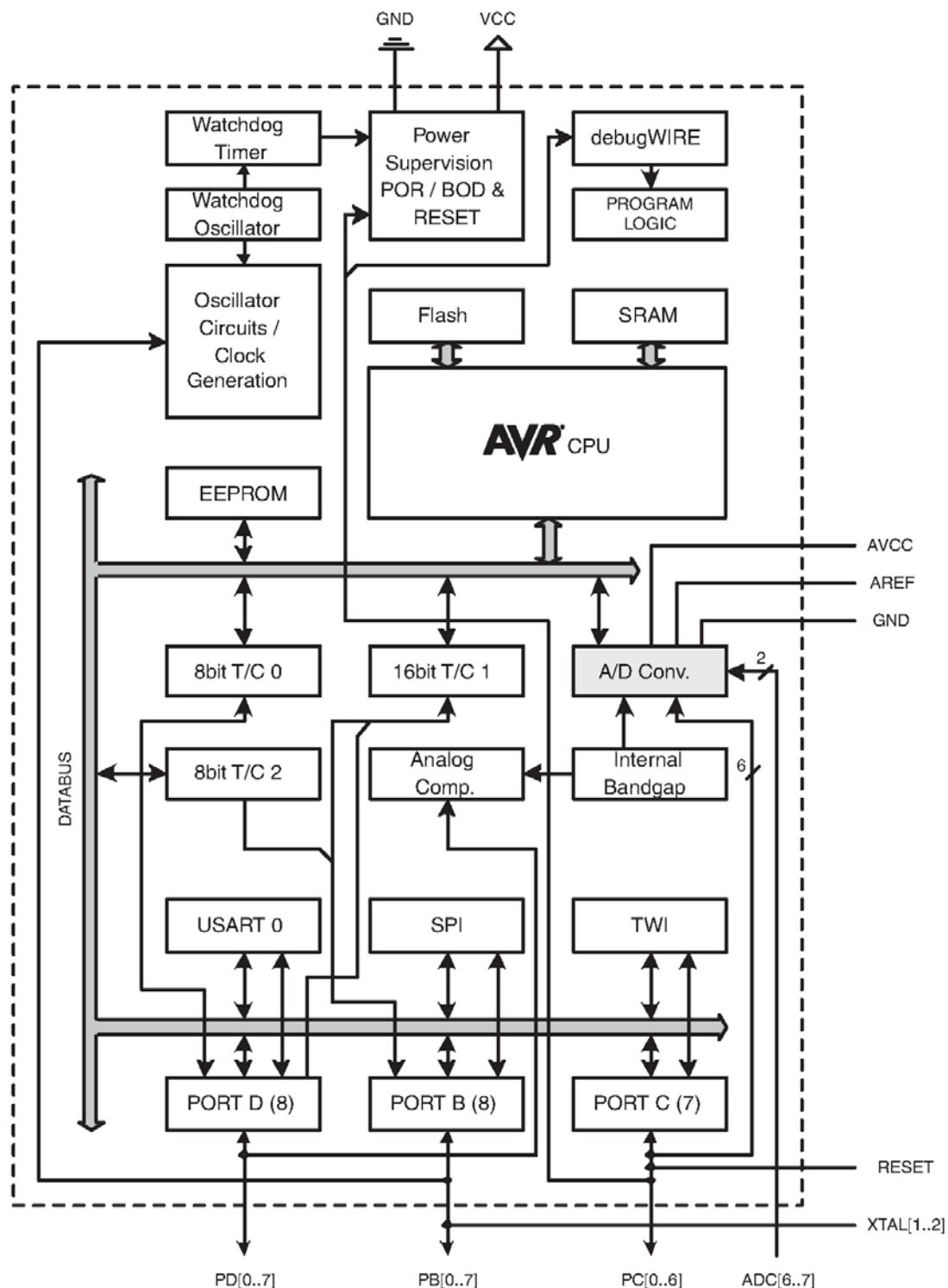
01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

ภายในบอร์ด Arduino ที่ใช้ในการทดลองจะใช้ตัวประมวลผลเป็น Microcontroller AVR ขนาด 8 bit เป็นชิป ATmega328P ใช้สถาปัตยกรรม (Architecture) แบบ Reduced Instruction Set Computer (RISC) ที่มีชุดคำสั่งที่สั้นและมีจำนวนคำสั่งไม่มากนัก สามารถกระทำการตามคำสั่งได้อย่างรวดเร็ว ตรงข้ามกับ Complex Instruction Set Computer (CISC) รูปด้านล่างจะเป็น Block Diagram ภายในของไมโครคอนโทรลเลอร์นี้ รายละเอียดต่างๆเพิ่มเติมให้เปิดคู่ได้จากเอกสาร ATMEGA328 DataSheet

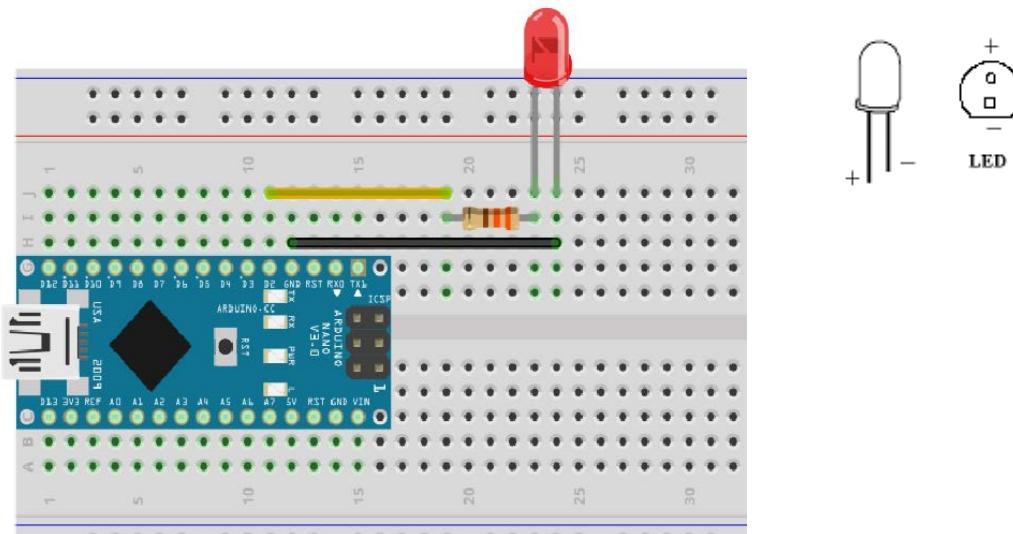
Block Diagram ของ ATmega328P

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

การใช้คำสั่ง digitalWrite กับขาที่เลือกโหมดเป็น input จะเป็นการปิด-ปิด การต่อ pull-up ภายในวงจรของไมโครคอนโทรลเลอร์ โดย HIGH เป็นการปิดโหมดการต่อ Pull-up และ LOW เป็นการปิดโหมด pull-up

ในกรณีการใช้คำสั่ง digitalWrite เพื่อสั่งให้ LED สว่าง โดยที่ไม่ได้กำหนดโหมดการทำงานของขาด้วยคำสั่ง pinMode จะส่งผลให้ LED ที่ต่ออยู่กับขาที่ไม่สว่างเท่าที่ควร เพราะการไม่ใช้คำสั่ง pinMode จะเปิดการทำงานโหมด pull-up ซึ่งจะทำให้กระแสไฟบางส่วนไหลผ่านตัวต้านทานภายในโดยไม่ผ่าน LED

รูปการเชื่อมต่ออุปกรณ์การทดลองลงบนโปรแกรมอาร์ดูโอ

- ให้เชื่อมต่อสาย USB ของบอร์ดกับคอมพิวเตอร์ เปิดโปรแกรม Arduino ที่ได้ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ จากนั้นทำการเพียงโปรแกรมที่ทำหน้าที่สั่งงานให้ LED ที่อยู่บนบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์กระพริบทุก 1 วินาที จากนั้นทำการคอมไฟล์แล้วทำการ Upload โปรแกรมที่ได้ลงบนบอร์ด Arduino

```
int led = 13; // LED connected to digital pin 13

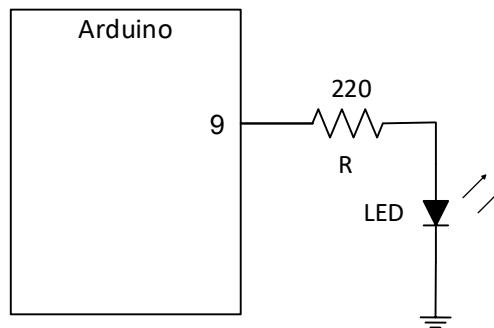
void setup()
{
    pinMode(led, OUTPUT); // initialize the digital pin as an output
}

void loop()
{
    digitalWrite(led, HIGH); // turn the LED on (HIGH is the voltage level)
    delay(1000); // wait for a second (1000 milliseconds)
    digitalWrite(led, LOW); // turn the LED off by making the voltage LOW
    delay(1000); // wait for a second (1000 milliseconds)
}
```

คำสั่งที่ใช้มีความหมายดังนี้

int led = 13;	ใช้ในการกำหนดขาที่ต่อ LED ภายในบอร์ด Arduino ว่าต้องยังที่ขา 13
pinMode(led, OUTPUT);	กำหนดให้ขาที่ต่อ LED เป็นขาเอาท์พุท
digitalWrite(led, HIGH);	ให้สั่งค่าลอจิก 1 ออกไปทางที่ต่อ กับ LED
digitalWrite(led, LOW);	ให้สั่งค่าลอจิก 0 ออกไปทางที่ต่อ กับ LED
delay(1000);	ให้ทำการหน่วงเวลา 1000 ms (Milliseconds)

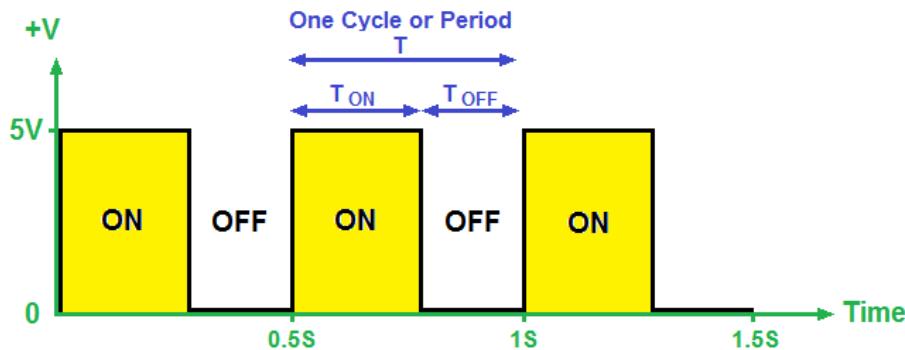
2. ให้ทำการข่ายขา LED ของโปรแกรมที่ ต่ออยู่ขาที่ 13 ไปเป็นขาที่ 9 และให้ต่อ LED อนุกรมกับตัวความต้านทาน 220 Ω เข้ากันขาที่ 9 แล้วลงกราวด์

3. จากข้อ 1 ให้แก้ไขโปรแกรมให้ LED กระพริบเป็นความถี่ 10 Hz

โดยที่ความถี่ (Frequency) เป็นจำนวนรอบที่แสดงว่าคลื่นเคลื่อนที่ไปได้กี่รอบในหนึ่งวินาที (Second) มีหน่วยเป็น รอบต่อวินาทีหรือเอร็ตซ์ (Hz) ใช้แทนสัญลักษณ์ด้วย f

ความเวลา (Period) คือ เวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ครบ 1 รอบ (One Cycle) มีหน่วยเป็นวินาที (Second) ใช้แทนสัญลักษณ์ด้วย T

จากรูปเมื่อเวลาผ่านไปหนึ่งวินาที คลื่นเคลื่อนที่ได้สองถูก แสดงว่าคลื่นนี้มีความถี่ 2 Hz หรือถ้าพิจารณาจากความเวลาจะเห็นว่าใน 1 รอบจะใช้เวลา $T = T_{ON} + T_{OFF} = 0.5 \text{ Sec}$ ดังนั้นจะได้ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ (f) และความ (T) ตามสมการ

$$f = \frac{1}{T}$$

$$f = \frac{1}{0.5}$$

$$f = 2 \text{ Hz}$$

$$f = \frac{1}{T}$$

$$f = \frac{1}{T}$$

$$T = \frac{1}{f} = 0.1 \text{ sec}$$

$$100 \text{ ms}$$

$$100 = T_{on} + T_{off}$$

$$50$$

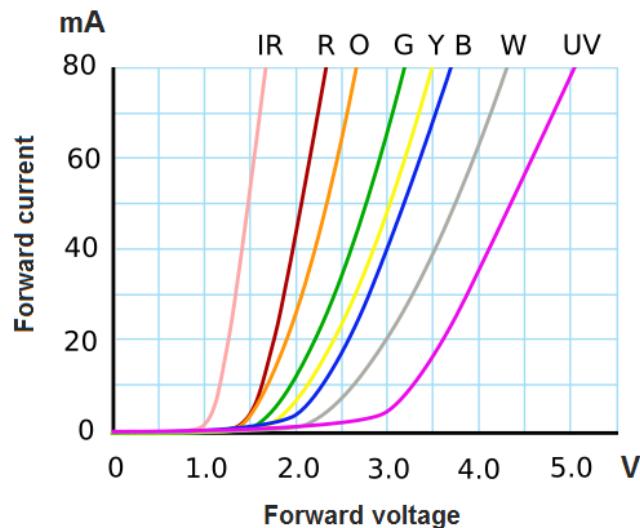
4. ให้วัดแรงดันไฟฟ้าต่อกว่าอมด้า LED ในช่วงที่ LED กำลังทำงาน (LED ON) โดยที่ LED จะต้องต่ออนุกรมกับตัวความต้านทาน 220 Ω

พิบูลย์ ติดต่อ 67010635

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

LED	Forward Voltage
infrared (IR)	1.180
Red	2.005
Green	1.987
Blue	2.81
Ultraviolet (UV)	3.082

ค่าแรงดันไฟฟ้าที่ต่อกรุ่ม LED ขณะป้อนแรงดันไฟฟ้าแบบตรงตามขี้ว (Forward) จะแปรผันตามกระแสที่ไฟลั่น แสง และจะขึ้นอยู่กับค่าความยาวคลื่นของแสงที่ส่องสว่างออกมาจาก LED ด้วย ดังตัวอย่างจะเป็นกราฟแสดงค่า Characteristic ของ LED แต่ละตัว

5. ให้คำนวณหากระแสที่ไฟลั่นผ่าน LED ที่ใช้ทดลองมา 2 ตัวในช่วงขณะที่ LED กำลังทำงาน (LED ON) โดยใช้กฎของโอล์ม

$$V_R = 5 - 2.005$$

$$= 2.995 \text{ V}$$

$$V = IR$$

$$I = \frac{V}{R}$$

$$I_R = \frac{V_R}{R}$$

$$= \frac{2.995}{220}$$

$$= 0.0136 \text{ A}$$

$$= 13.6 \text{ mA}$$

$$V_{UV} = 5 - 3.082$$

$$= 1.918 \text{ V}$$

$$V = IR$$

$$I = \frac{V}{R}$$

$$= \frac{1.918}{220}$$

$$= 0.0087 \text{ A}$$

$$= 8.7 \text{ mA}$$

กฎของโอห์ม (Ohm's Law) กล่าวไว้ว่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลในด้านนำไฟฟ้าจะแปรผันตามแรงดันที่ต่อกลางด้านนำนั้น และจะแปรผันกับค่าความต้านทานของด้านนำนั้น ดังสมการ

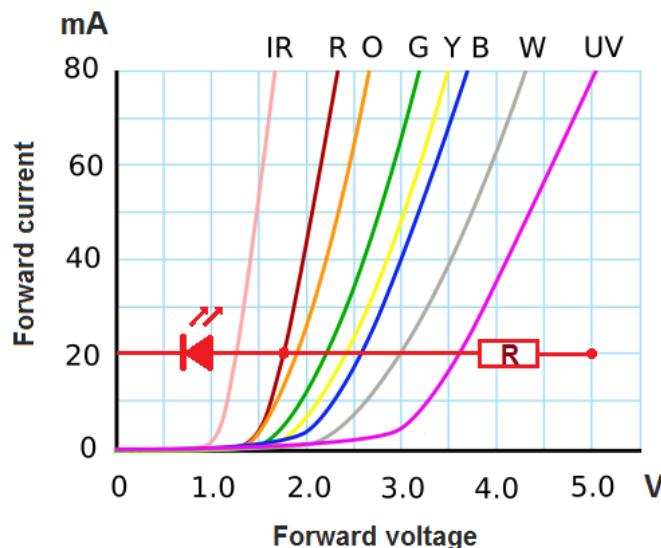
$$I = V / R$$

เมื่อ I = กระแสไฟฟ้ามีหน่วยเป็นแอมป์เรียร์ (A)

V = แรงดันไฟฟ้ามีหน่วยเป็นโวลต์ (V)

R = ความต้านทานมีหน่วยเป็นโอห์ม (Ω)

โดยที่แรงดันต่อกลางด้านนำไฟฟ้าจะแปรผันตามแรงดันของแหล่งจ่ายไฟบนด้วยแรงดันต่อกลาง LED มีความสัมพันธ์ดังรูป

6. ให้ทดลองทำการเปลี่ยนค่าความต้านทานจาก $220\ \Omega$ ไปเป็น $1K\ \Omega$ และให้อธิบายผลที่ได้เป็นอย่างไร

กรณีส่องสว่างของ LED ไม่ลดลง

7. ให้แสดงวิธีการคำนวณหาค่าความต้านทานที่เหมาะสม เมื่อกำหนดให้ Forward Current ของ LED เท่ากับ 20 mA

$$V = IR \quad R = \frac{V}{I} = \frac{1.75}{20 \times 10^{-3}} = 87.5\ \Omega$$

$$R = \frac{V}{I}$$

8. ให้ทำการแก้ไขโปรแกรมโดยการเปลี่ยนค่า `delay()` เพื่อให้ LED ติดสว่าง 0.5 วินาที และดับ 1.5 วินาที จากนั้นให้ LED กระพริบเร็วขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับจนกว่าเราจะไม่เห็นการกระพริบ โดยใช้คำสั่ง `for (....)`

9. จากข้อ 8 ค่าความถี่ในขณะที่เริ่มจะไม่เห็น LED กระพริบคือความถี่เท่าไร

$$T_{on} = 500 - 495 = 5 \quad T_{off} = 1500 - (495 \times 3) = 15 \quad T = 20 \times 10^{-3} \quad f = \frac{1}{T} = \frac{1}{20 \times 10^{-3}} = 50\ Hz$$

10. จากข้อ 8 ค่าความสว่างของ LED ในขณะที่เริ่มจะไม่เห็น LED กระพริบ ความสว่างนั้นเท่าเดิมหรือน้อยลง และให้เหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

- ให้ต่อ LED หลอดที่ 2 อนุกรมกับตัวความด้านทาน $220\ \Omega$ เช้ากับขาที่ 10 แล้วลงกราวด์
 - ให้เขียนโปรแกรมให้ LED ขาที่ 9 กระพริบเป็นความถี่ $1\ Hz$ และให้ LED ขาที่ 10 กระพริบเป็นความถี่ $2\ Hz$
 - ให้ต่อ LED อนุกรมกับตัวความด้านทาน $220\ \Omega$ เพิ่มอีกเป็นจำนวน 5 หลอด แล้วให้เขียนโปรแกรมควบคุมให้หลอดไฟ LED กระพริบไปจากขวาไปซ้าย แล้วกระพริบไปจากซ้ายขวาตามลำดับกันไปมา โดยใช้คำสั่ง `for(....)`

การสื่อสารกับอุปกรณ์ภายนอกของบอร์ด Arduino จะใช้พอร์ตที่เรียกว่าพอร์ตตอนุกรม (Serial Port) ในการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์อื่น หรือสื่อสารระหว่างไมโครคอนโทรลเลอร์กับคอมพิวเตอร์ การสื่อสารนี้เรียกว่า UART โดยจะใช้ขาหมายเลข 0 (RX) ในการรับค่า และขาหมายเลข 1 (TX) ในการส่งค่า คำสั่งต่างๆที่จำเป็นมีดังนี้

`void serial.begin(rate)` เป็นการกำหนดอัตราของการรับส่งข้อมูล หน่วยเป็น bits per second (baud rate)

`int serial.available()` ใช้ตรวจสอบว่าบันทึกเฟอร์รับข้อมูลไว้จำนวนกี่ไบต์

int serial.read() อ่านค่าข้อมูลที่ถูกส่งเข้ามายังพอร์ตอนุกรมของไมโครคอนโทรลเลอร์

`void Serial.flush()` เคลื่อนรับฟเฟอร์ของพอร์ตอนุกรมให้ว่าง

void Setial.print() พิมพ์ข้อมูลออกทางพอร์ตอนุกรม

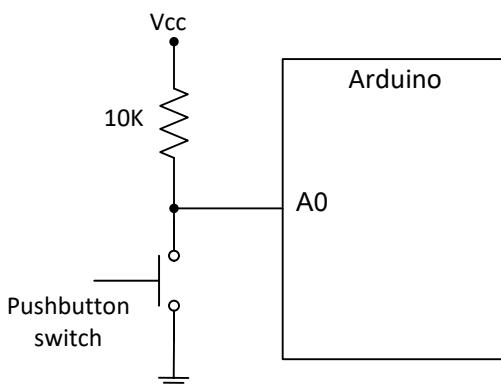
void Setial.println() พิมพ์ข้อมูล ออกทางพอร์ตコンกรมและขึ้นบรรทัดใหม่

14. ให้เพิ่มคำสั่ง `Serial.begin(115200);` *// initialize serial communication at 115200 bits per second*
ลงใน `void setup()` เพื่อใช้กำหนดอัตราความเร็วในการรับส่งข้อมูลผ่าน Serial Monitor มีค่าเท่ากับ 115200 bps
 15. ให้เพิ่มคำสั่ง `int Temp = analogRead(A0);` *// read the input on analog pin 0*
ลงใน `void loop()` เพื่อใช้รับค่าสัญญาณอนาล็อกจากขา A0 ของบอร์ด Arduino และแปลงค่าที่ได้ไปเป็นสัญญาณดิจิตอลขนาด 10 บิต แล้วเก็บไว้ที่ตัวแปร `Temp` ซึ่งค่าที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1023 (คำนวนได้จาก 2^{10})
 16. ให้เพิ่มคำสั่ง `Serial.println(Temp);` *// print out the value*
ต่อจากคำสั่งในข้อ 15 เพื่อให้พิมพ์ผลลัพธ์ค่าข้อมูลตัวแปร `Temp` ส่งออกไปทาง Serial Monitor

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

การทดลองใช้ Python โปรแกรมเพื่อสั่งงานให้ในโครค่อน โทรลเลอร์อ่านค่าสัญญาณของขาที่ทำการเชื่อมต่ออยู่กับวงจรที่เป็นอุปกรณ์ภายนอก เมื่อมีการกำหนดให้ขาใดขาหนึ่งของไมโครค่อน โทรลเลอร์ทำหน้าที่เป็น Input ด้วยคำสั่ง pinMode ก็สามารถใช้คำสั่ง digitalRead เพื่อสั่งให้ในโครค่อน โทรลเลอร์อ่านค่าสัญญาณที่เป็นแบบดิจิตอลเข้ามายังอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออยู่กับขาที่นั้นๆ ได้ ด้วยการใช้คำสั่ง digitalRead(pin) โดยที่ pin เป็นค่าของหมายเลขดิจิตอลที่ต้องการอ่านค่าว่าเป็นสัญญาณ HIGH หรือ LOW ในบอร์ด Arduino จะมีขาที่มีวงจรที่ทำหน้าที่แปลงสัญญาณสัญญาอนามัยอิเล็กทรอนิกส์ไปเป็นสัญญาณดิจิตอลหรือ Analog to Digital Converter (ADC) ขนาด 10 บิต ซึ่งจะใช้ในการอ่านค่าของสัญญาณที่เป็นแบบอนาล็อกเข้ามายังวงจรภายนอกหรือเซ็นเซอร์ต่างๆ ที่เป็นแบบอนาล็อกที่เชื่อมต่ออยู่ ซึ่งจะต้องใช้เป็นคำสั่ง analogRead(pin) โดยที่ pin จะเป็นหมายเลขอินพุตที่เป็นสัญญาณอนาล็อกซึ่งจะนับด้วย A ใน Arduino จะมีขาที่เป็นอนาล็อกอยู่ทั้งหมด 8 ขา ซึ่งค่าของสัญญาณอนาล็อกที่อ่านได้นี้จะต้องถูกแปลงค่าจากสัญญาอนามัยอิเล็กทรอนิกส์ไปเป็นสัญญาณดิจิตอลขนาด 10 บิต ทำให้ได้ค่าที่อ่านออกมาก้าวทั้งหมดเท่ากับ 2^{10} ซึ่งค่าที่ได้จะอยู่ในช่วง 0 ถึง 1023 นอกจากนี้แล้วยังมีขา Analog Reference ใช้สำหรับอ้างอิงค่า Analog ในการเบริ่งเทียบแรงดันแบบ Analog

17. ให้ต่อตัวความด้านทาน $10\text{ k}\Omega$ อนุกรมกับสวิตช์ เข้ากับขา Vcc ของบอร์ด Arduino และลงกราวด์ โดยให้ขา A0 ที่ทำหน้าที่เป็น Analog to Digital Converter ต่อเข้ากับจุดต่อร่วมระหว่างตัวความด้านทานกับสวิตช์

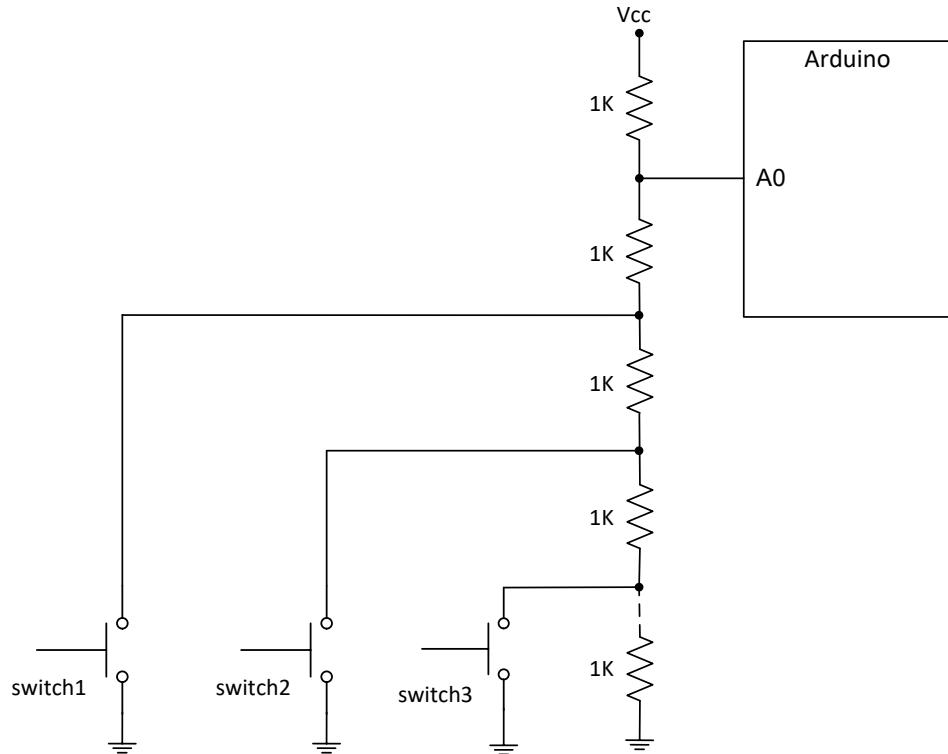
$$\begin{aligned}
 5\text{V} &= 1023 \\
 V &= \frac{1023}{5} \\
 3.3\text{V} &= \frac{1023}{5} \times 3.3 \\
 &= 204.6 \times 3 \\
 &=
 \end{aligned}$$

18. ให้เขียนโปรแกรมทดสอบการกดสวิตช์ โดยอ่านจากขา A0 และให้มันทึกค่าที่ได้
 เมื่อกดสวิตช์ Temp มีค่าเท่ากับ 0
 เมื่อปล่อยสวิตช์ Temp มีค่าเท่ากับ 969

19. ให้แก้ไขโปรแกรมในข้อ 18 โดยกำหนดให้มีกดสวิตช์ให้ LED ขาที่ 9 จะสว่าง และเมื่อปล่อยสวิตช์ให้ LED ขาที่ 10 สว่าง โดยใช้คำสั่ง if (...) else

20. ให้ทดลองต่อตัวความด้านทาน $1\text{ k}\Omega$ จำนวน 5 ตัวอนุกรมกันแล้วต่อเข้ากับขา Vcc ของบอร์ด Arduino เพื่อทำวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า (Voltage Divider) และให้ขา A0 ต่อเข้ากับจุดต่อร่วมระหว่างตัวความด้านทานจุดแรกแล้วให้ใช้สวิตช์ 3 ตัวต่อเข้ากับจุดต่อร่วมของตัวความด้านทานที่เหลือแล้วลงกราวด์ โดยกำหนดให้ค่าที่อ่านออกมาก็ได้ไม่ใช้กันแล้วมันทึกผลที่ได้

เมื่อไม่กดสวิตช์	Temp มีค่าเท่ากับ 818
เมื่อกดสวิตช์ตัวที่ 1	Temp มีค่าเท่ากับ 511
เมื่อกดสวิตช์ตัวที่ 2	Temp มีค่าเท่ากับ 682
เมื่อกดสวิตช์ตัวที่ 3	Temp มีค่าเท่ากับ 767

21. จากข้อ 20 ให้แสดงวิธีคำนวนหาค่า A0 ที่ได้จากการแบ่งแรงดันไฟฟ้า (Voltage Divider) เมื่อกำหนดเงื่อนไข ไว้ดังนี้

เมื่อโกลด์สวิทช์ A0 มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่าไร ?

$$1023 \text{ A} = 5\text{v} \quad 818 \text{ A} = \frac{5\text{v} \times 818}{1023}$$

$$A = \frac{5\text{v}}{1023} \quad = 3.998\text{v}$$

เมื่อโกลด์สวิทช์ตัวที่ 1 A0 มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่าไร ?

$$1023 \text{ A} = 5\text{v} \quad 512 \text{ A} = \frac{5\text{v} \times 512}{1023}$$

$$A = \frac{5\text{v}}{1023} \quad = 2.502\text{v}$$

เมื่อโกลด์สวิทช์ตัวที่ 2 A0 มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่าไร ?

$$1023 \text{ A} = 5\text{v} \quad 682 \text{ A} = \frac{5\text{v} \times 682}{1023}$$

$$A = \frac{5\text{v}}{1023} \quad = 3.3\text{v}$$

เมื่อโกลด์สวิทช์ตัวที่ 3 A0 มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่าไร ?

$$1023 \text{ A} = 5\text{v} \quad 767 \text{ A} = \frac{5\text{v} \times 767}{1023}$$

$$A = \frac{5\text{v}}{1023} \quad = 3.748\text{v}$$

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

22. ให้อธิบายว่าค่า Temp ในข้อ 20 กับค่า A0 ในข้อ 21 ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และถ้ากำหนดให้ A0 ที่ได้จากการแบ่งแรงดันไฟฟ้า (Voltage Divider) มีค่าเท่ากับ 2 V จะคำนวณหาค่าด้วย Temp ที่ได้จาก Analog to Digital Converter ของ Arduino ว่าจะอ่านเข้ามามีค่าเท่ากับเท่าไร

เมื่อ R ที่ไป AD จะเท่ากับ Temp ที่ได้มาในรูป

$$1023 \text{ A} = 5V$$

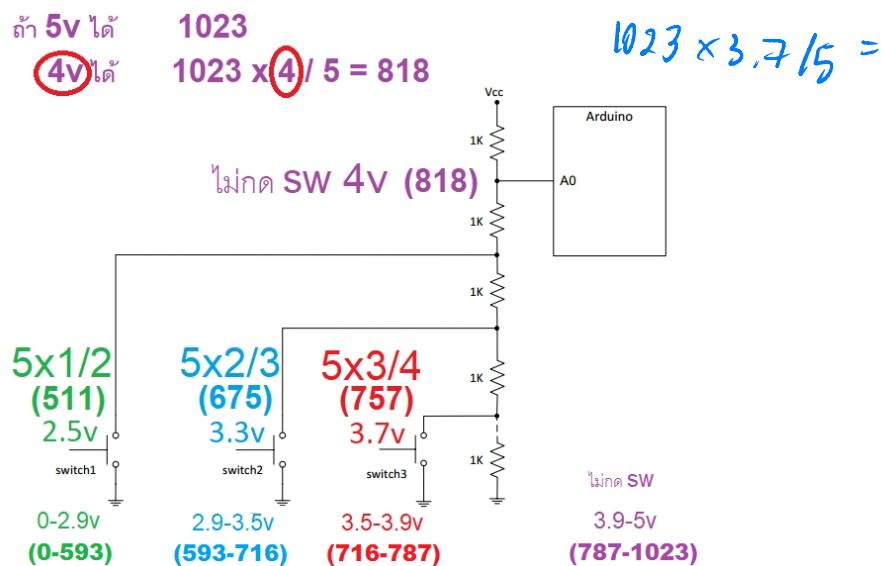
$$\frac{1023 \text{ A}}{5} = V$$

$$2V = \frac{1023 \text{ A} \times 2}{5}$$

$$= 409$$

จึงได้ 409

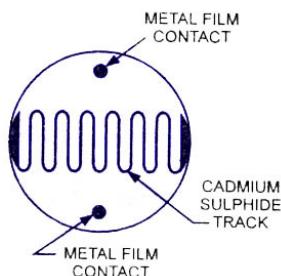
23. จากข้อ 20 ให้เขียนโปรแกรมที่มีข้อกำหนดคือ เมื่อกดสวิตช์ตัวที่ 1 ให้ LED ขาที่ 9 ติดสว่าง ถ้ากดสวิตช์ตัวที่ 2 ให้ LED ขาที่ 10 ติดสว่าง และถ้ากดสวิตช์ตัวที่ 3 ให้ LED ขาที่ 11 ติดสว่าง โดยค่าต่างๆที่นำมาเปรียบเทียบทาไปจากตัวอย่างดังรูป

และโปรแกรมจะใช้คำสั่ง switch (...) case หรือ if (...) else ก็ได้ ดังตัวอย่าง

```
void loop()
{
    Temp = analogRead(A0);
    Serial.println(Temp);
    if (Temp>787) // 3.9v (sw3=3.7v , no=4v)
        ...
        // ไม่กด sw (3.9v-5v) {787-1023}
    else
        // (<3.9v)
    if (Temp>716) // 3.5v (sw2=3.3v)
        ...
        // กด sw3 (3.5v-3.9v) {716-787}
    else
        // (<3.5v)
    if (Temp>593) // 2.9v (sw1=2.5)
        ...
        // กด sw2 (2.9v-3.5v) {593-716}
    else
        // (<2.9v)
        ...
        // กด sw1 (0v-2.9v) {0-593}
```

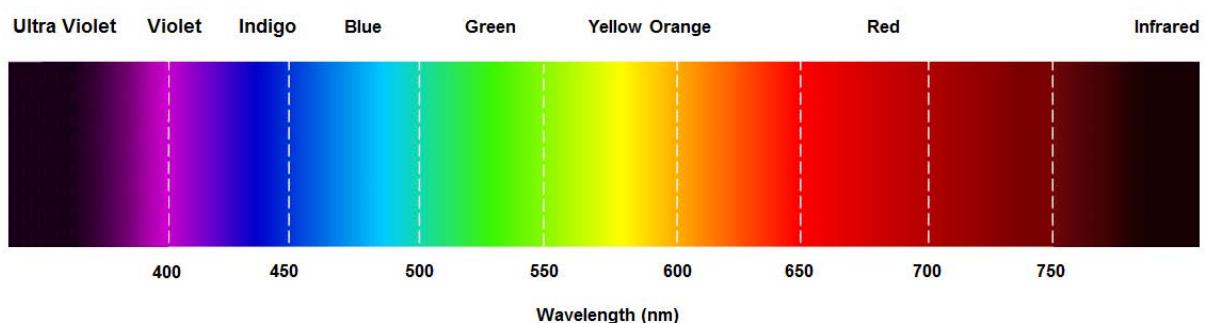
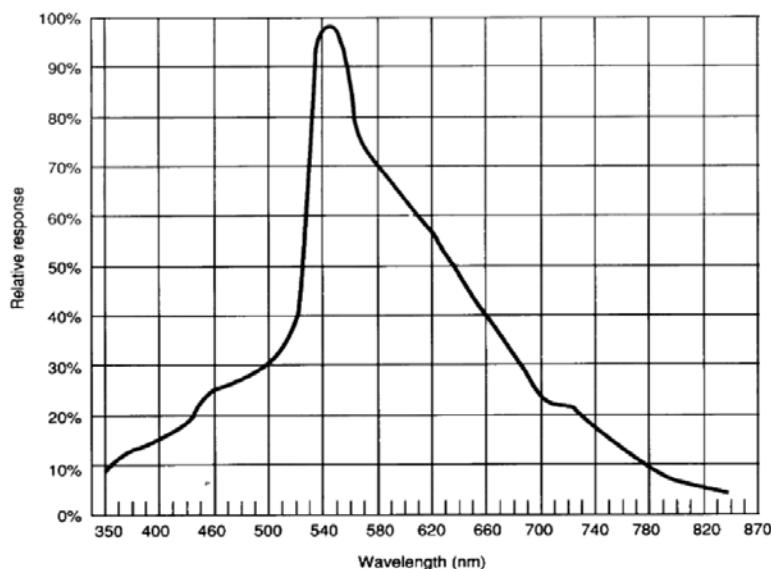
LDR (Light Dependent Resistor) เป็นตัวด้านท่านที่เปลี่ยนค่าความนำไฟฟ้าได้เมื่อมีแสงมากระทบ หรือเรียกว่าโฟโตริซิสเตอร์ (Photo Resistor) ทำมาจากสารกึ่งด้านนำ (Semiconductor) ประเทกแคนเดเมียมชัลไฟด์ (Cadmium Sulfide) หรือแคนเดเมียมเซเลนไนด์ (Cadmium Selenide) ซึ่งเป็นสารประเภทกึ่งด้านนำที่สามารถลงบนแผ่นเซรามิกที่ใช้เป็นฐานรองแล้วต่อขาจากสารที่ปะนันน์ออกมานี้ เมื่อมีแสงตกกระทบลงบนสารกึ่งด้านนำที่ปะนันน์นี้จะถูกหดพลั่งงานทำให้เกิดโคลกับอิเล็กตรอนอิสระวิ่งพล่านกันมากเป็นผลให้ค่าความด้านท่านลดลง

LDR Basic Structure

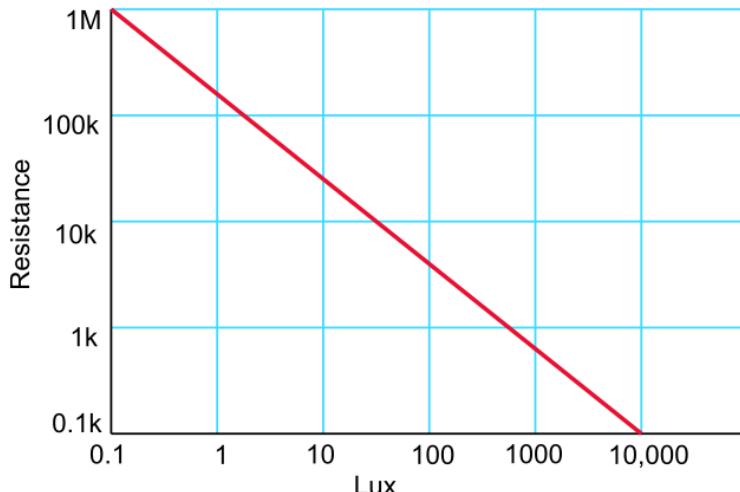
LDR ที่ทำจากแคนเดเมียมชัลไฟด์ จะมีตอบสนองทางสเปกตรัมต่อแสงได้ดีที่ช่วงความยาวคลื่น (Wavelength) ประมาณห้าร้อยห้าสิบนาโนเมตร (nm) ซึ่งจะเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างแสงสีเขียวกับสีเหลือง และในช่วงแสงสีแดงผลการตอบสนองจะลดลงเหลือเพียง 30% เมื่อเทียบกับแสงสีเขียว ดังแสดงในกราฟด้านล่าง

Spectral Response

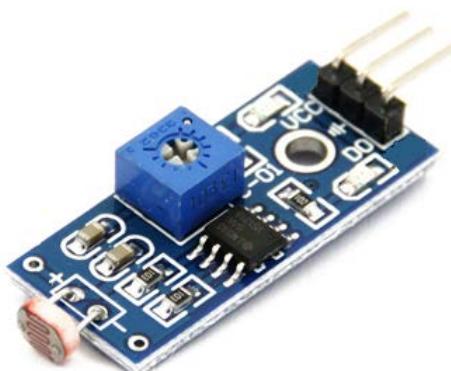

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

เมื่อไม่มีแสงมาตอกกระแทบในสภาวะมีค่าทำให้ค่าความด้านทันท่วงหัวจะสูงถึง $1\text{ M}\Omega$ หรือมากกว่านั้น ความด้านทันท่วงจะลดลงตามระดับแสงที่เพิ่มขึ้นและจะลดลงเหลือไม่กี่ร้อยโอมที่ความสว่างสูงดังแสดงในรูปกราฟ แต่ อุปกรณ์ชนิดนี้ยังมีผลตอบสนองทางเวลา (Response time) ที่ไม่ดีนักคือจะช้ากว่าอุปกรณ์พากไฟโดยประมาณมาก โดย จะมีค่าอยู่ในช่วงประมาณ 2 ถึง 50 mSec รายละเอียดต่างๆเพิ่มเติมให้เปิดดูได้จากเอกสาร LDR 3190 DataSheet

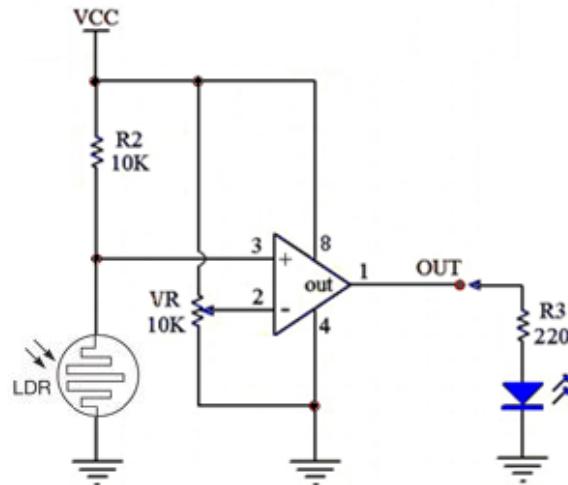

LDR มักนิยมใช้ในวงจรสวิทช์ที่เปิด-ปิดไฟด้วยแสง ตัวอย่างตามรูป วงจรภายในมักจะใช้ Op-Amp ทำเป็น วงจร Comparator โดยมีตัวด้านทันท่วงปรับค่าได้ ทำหน้าที่ปรับระดับแสงที่ต้องการให้เปิดปิดไฟ

LDR Photoresistor Light Detection Sensor Module

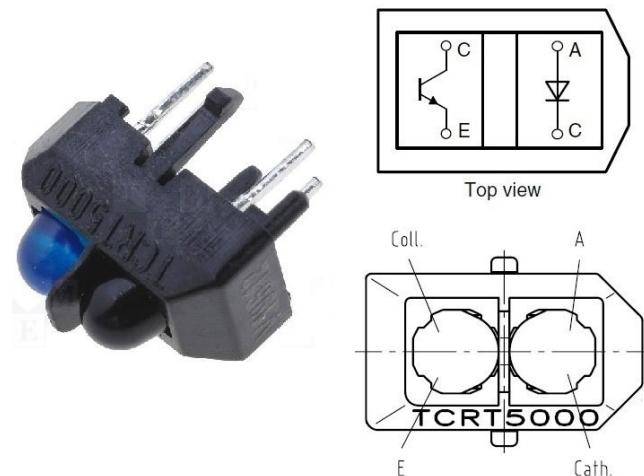
24. การทดลองจะ “ไม่ใช้ Op-Amp” แต่จะใช้การเขียนโปรแกรมเพื่อเปรียบเทียบบน Arduino แทน โดยนำสัญญาณที่ต่อ เข้าขา 3 ของ Op-Amp ไปป้อนเข้า Analog to Digital Converter (ADC) ขาอ่านล็อกอินพุท A0 บนบอร์ด Arduino แทน ซึ่งจะทำให้ได้ค่าเป็นสัญญาณดิจิตอลขนาด 10 บิต ในช่วงระหว่าง 0 ถึง 1023 หรือก็คือได้ค่าทั้งหมดเท่ากับ 2^{10}

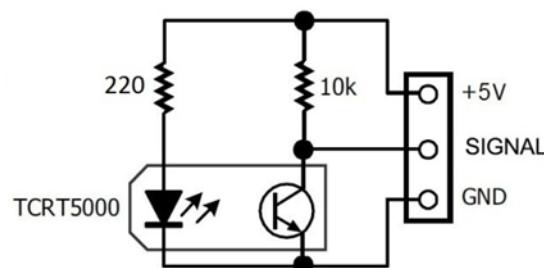
25. ให้นักศึกษาทำการแก้ไขโปรแกรมในข้อ 23 เพื่อทำเป็นเครื่องวัดความเข้มของแสงสว่าง โดยใช้ LDR เป็นเซ็นเซอร์วัดแสง และให้แสดงผลออกมารูปสีต่างๆ 7 สี ด้วย LED ที่เป็นแม่สี 3 สีคือ RGB โดย LED ที่ใช้ในการทดลองนี้จะต้องให้ขาของ LED ที่เป็นแม่สีทั้ง 3 ขาต่อกับตัวความต้านทาน $220\ \Omega$ และต่อเข้ากับขา 9, 10, 11 ของ Arduino ตามลำดับ แล้วให้ขา Common Cathode ที่เป็นจุดร่วมซึ่งจะเป็นขาที่ขาวที่สุดให้ต่อลงกราวด์ (GND)

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

การทดลอง Sensor สำหรับตรวจจับแสง TCRT5000 โดยใช้ Infrared Emitting Diode ส่งแสงที่มีความยาวคลื่น 950 นาโนเมตรออกไป และมีตัวรับแสงใช้ Photo Transistor ทำหน้าที่รับแสงสะท้อนสามารถตรวจจับได้ที่ระยะห่างระหว่าง 0.2 ถึง 15 mm

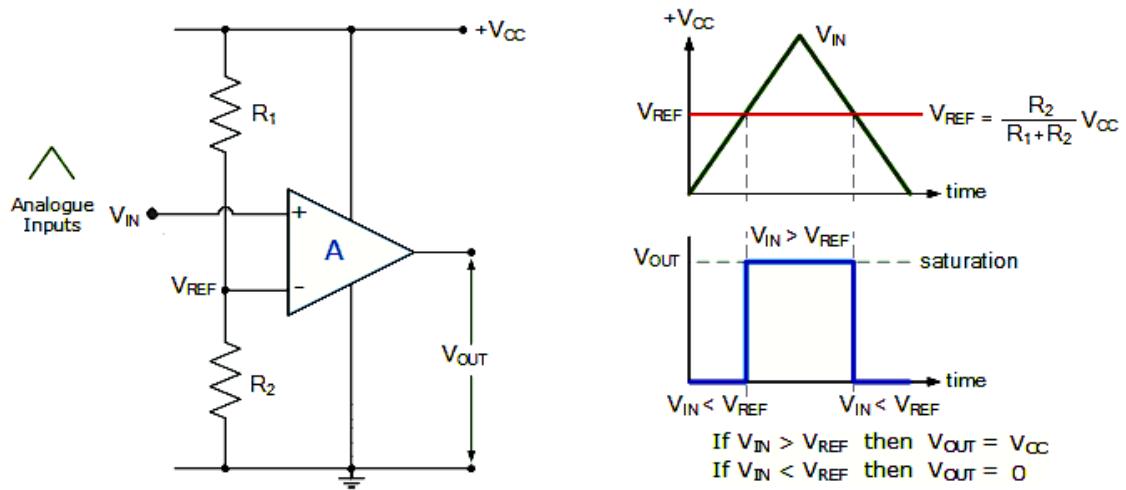
ใช้แรงดันไฟฟ้าในการทำงาน 5V ให้สัญญาณเอาท์พุตออกมาแบบอนาล็อก

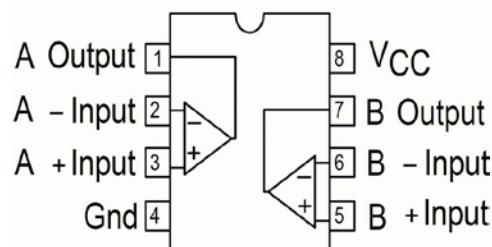
จากสัญญาณอนาล็อกที่ออกมาที่เอาท์พุตจะต้องแปลงให้เป็นสัญญาณดิจิตอล โดยใช้ Operational Amplifier เปอร์ LM358 ทำเป็นวงจร comparator ให้ป้อนสัญญาณอนาล็อกเข้าที่อินพุตไปยังขั้วบวกของ OpAmp ส่วนขั้วลบจะถูกต่อ กับความต้านทานที่ทำหน้าที่เป็นวงจรแบ่งแรงดัน (Voltage Dividers) ที่ประกอบด้วยความต้านทาน R_1 และ R_2 ต่ออนุกรมคร่อมแหล่งจ่ายไฟ 5V และดันจากแหล่งจ่ายไฟจะถูกแบ่งระหว่างความต้านทานทั้งสอง ให้แรงดันเอาท์พุตเป็น V_{REF} ซึ่งก็คือแรงดันไฟที่คร่อมที่ R_2 ค่าที่ได้เป็น

$$V_{REF} = \frac{R_2}{R_1 + R_2} V_{CC}$$

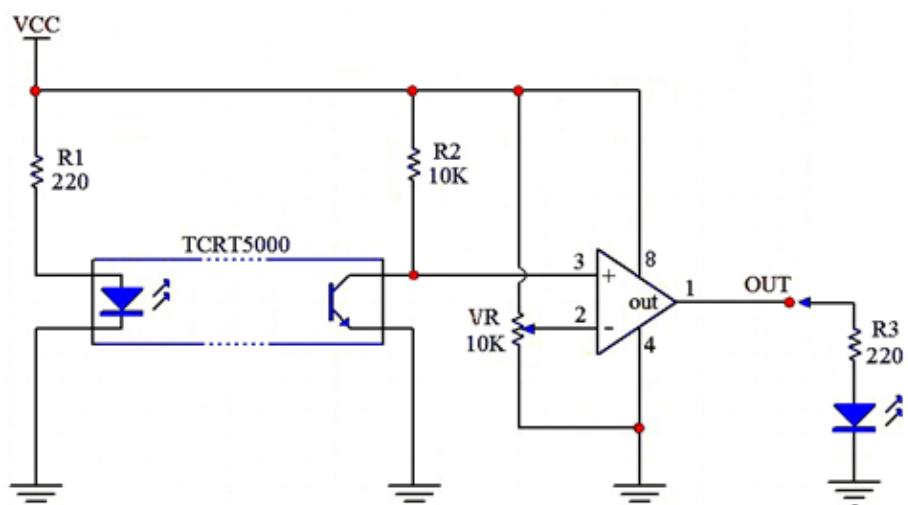
ถ้า V_{IN} มีค่ามากกว่า V_{REF} จะทำให้อเอาท์พุตออกมานเป็น โลจิก 1 และถ้า V_{IN} มีค่าน้อยกว่า V_{REF} จะให้อเอาท์พุตออกมานเป็น โลจิก 0 ดังแสดงในรูป

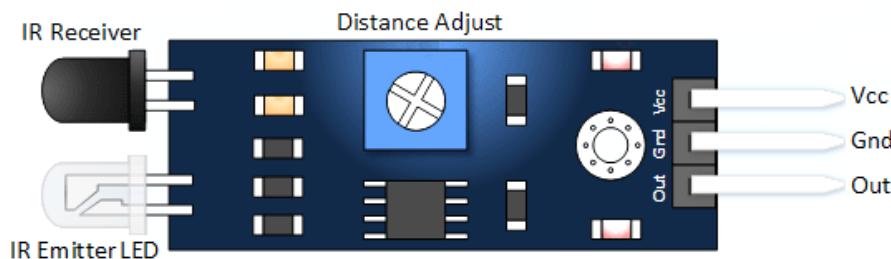
ตัวอย่างตำแหน่งขาของไอซี LM358

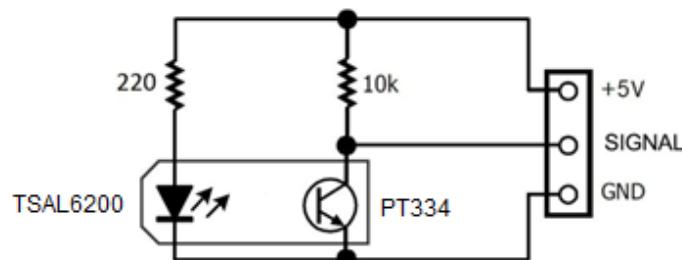
วงจรตามในรูป มีขั้วลงของ OpAmp ต่อ กับ ด้วยความต้านทานที่ปรับค่าได้ (VR) ขนาด 10 K เพื่อทำหน้าที่เป็นวงจรแบ่งแรงดัน (Voltage Dividers) ให้เป็น V_{REF}

การทดลองนี้จะเน้นว่างจรเซ็นเซอร์ตรวจจับแสงที่ใช้ Op-Amp ทำเป็นวงจร Comparator มาแก้ไขโดยใช้ Infrared Emitting Diode TSAL6200 ที่ทำหน้าที่ส่งแสงความยาวคลื่น 940 นาโนเมตรออกไป และใช้ Phototransistor ชนิด NPN silicon เป็นอินฟารेनเซ็นเซอร์ ช่วง 840-1200 nm ทำหน้าที่รับแสงที่สะท้อนเข้ามาเพื่อใช้ในการวัดระยะห่าง รายละเอียดต่างๆของอุปกรณ์ทั้งสองชนิดนี้ให้เปิดคู่ได้จากเอกสาร Infrared Emitting Diode TSAL6200 DataSheet และ Phototransistor PT334 DataSheet

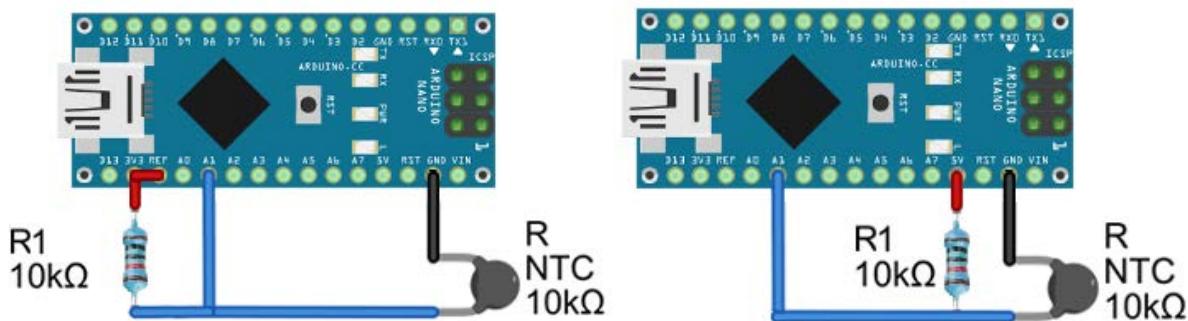
26. ให้ต่อวงจรเซ็นเซอร์ที่มีหน้าที่ตรวจจับแสงอินฟารेनเซอร์ที่สะท้อนเพื่อใช้ในการวัดระยะห่างตามรูปด้านล่าง แล้วนำสัญญาณ SIGNAL ที่ได้ป้อนเข้า ADC ขาอ่านล็อกอินพุต A1 ของบอร์ด Arduino

27. ให้นักศึกษาทำการแก้ไขโปรแกรมในข้อ 23 เพื่อทำเป็นเครื่องตรวจนับตระปลอมแบบอัตโนมัติ โดยเพิ่มวงจรใช้ Ultra Violet (UV) LED ที่มีช่วงความยาวคลื่น 390 นาโนเมตร ต่ออนุกรมกันตัวความด้านทาน 100 โอห์ม เมื่อคำนับตรมานเข้าใกล้ให้สั่งเปิด LED ที่เป็นแสง UV ให้ติดสว่าง

Temperature Sensor

การทดลองการวัดอุณหภูมิ จะใช้เซ็นเซอร์สำหรับวัดอุณหภูมิเป็นตัวเทอร์มิสเตอร์ ซึ่งจะเป็นตัวด้านท่านที่มีค่าความด้านท่านเปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิ การทดลองจะต้องวัดค่าความด้านท่านของเทอร์มิสเตอร์นี้และเปลี่ยนค่าความด้านท่านที่ได้ไปเป็นระดับแรงดันไฟฟ้า โดยต่อค่าแรงดันไฟฟ้าที่วัดได้ผ่านเข้าทางขาอะนาล็อกของ Arduino และใช้การคำนวณค่าอุณหภูมิโดยสมการ Steinhart-Hart ซึ่งอธิบายค่า thermistor resistance – temperature curve โดยวงจรที่จะใช้ทดลองเป็นวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้าแสดงได้ดังรูป

การวัดแรงดันไฟฟ้า เราจะต้องเชื่อมต่อตัวเทอร์มิสเตอร์เข้ากับตัวด้านท่าน R1 ขนาด $10\text{ k}\Omega$ 1% และถูกต่อเข้ากับแรงดันไฟฟ้า V_{cc} ของวงจร เพื่อทำวงจรแบ่งแรงดันไฟฟ้า ด้วยความด้านท่านของเทอร์มิสเตอร์ R จะใช้ NTC Thermistor เบอร์ MF52-3435 มีความด้านท่าน $10\text{ k}\Omega$ ที่ 25°C และมีความคลาดเคลื่อน 1% รายละเอียดต่างๆเพิ่มเติมให้เปิดดูได้จากเอกสาร Thermistor MF52_3435 DataSheet

กำหนดให้แรงดันขาเอาท์พุทเป็น V_o , แหล่งจ่ายไฟเป็น V_{cc} , ความด้านท่านของตัวแบเรอร์มิสเตอร์เป็น R และตัวความด้านท่านคงที่เป็น $R1$ จะได้แรงดันขาเอาท์พุทคือ

$$V_o = V_{cc} \frac{R}{R + R1}$$

แรงดันขาเอาท์พุทเชื่อมต่อเข้ากับขาแบบอนาล็อก A1 ของ Arduino Micro เป็นวงจร ADC ทำหน้าที่แปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิตอล (Analog to Digital Converter) ขนาด 10 บิต ซึ่งจะทำให้แรงดันไฟฟ้าถูกแปลงเป็นตัวเลขระหว่าง 0 ถึง 1023 ค่า ADC ที่วัดจาก Arduino Micro จะได้แรงดันขาเอาท์พุทคงนี้

$$V_o = V_{cc} \frac{A1}{1023}$$

โดยการแทนค่า V_o ทั้งสองสมการเข้าด้วยกันเป็น

$$V_{cc} \frac{R}{R + R1} = V_{cc} \frac{A1}{1023}$$

จะได้

$$\frac{R}{R + R1} = \frac{A1}{1023}$$

การวัดอุณหภูมิได้ตัวแปรความด้านท่านเทอร์มิสเตอร์ R คือ

$$R = R1 \frac{A1}{1023 - A1} \quad \dots(1)$$

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

เพื่อให้การวัดความต้านทานของเทอร์มิสเตอร์มีเสถียรภาพมากขึ้น ป้องกันไม่ให้ค่าที่วัดได้เปลี่ยนแปลงไปตามแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายไฟที่มาจากการ์ด USB ของคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้เป็นแหล่งจ่ายพลังงานกับบอร์ดและวงจรต่างๆ ดังนั้นอาจจะมีสัญญาณรบกวนได้ จึงอาจจะใช้การเชื่อมต่อ Vcc กับขา Arduino 3V และขา 5V เพราะมันจะผ่านมาจากวงจรความคุณแรงดันอิเล็กทรอนิกส์และความถูกต้องของอุณหภูมิจะขึ้นอยู่กับแรงดันไฟฟ้าที่ต่างกัน

การทำว่างจะต้องใช้อุปกรณ์ขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แบบพาสซีฟทุกชิ้นที่มีค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด เพราะจะมีความสัมพันธ์กับค่าที่อ่านออกมากในความต้านทาน เกิดความผิดพลาด ดังนั้นจึงให้เลือกใช้เทอร์มิสเตอร์ $10\text{ k}\Omega$ ที่มีความคลาดเคลื่อน 1% ซึ่งจะมีผลให้ค่าความต้านทานเกิดความผิดพลาดได้สูงสุด 100 โอห์มที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส โดยที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียสความแตกต่างของค่าความต้านทาน 450 โอห์มจะได้อุณหภูมิต่างกันประมาณ 1 องศาเซลเซียส ดังนั้นค่าความต้านทานที่มีความผิดพลาด 1% จะได้ความผิดพลาดของอุณหภูมิประมาณ 0.2 องศาเซลเซียส การแปลงค่าความต้านทานไปเป็นการวัดอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์มีความสัมพันธ์ที่ก่อนข้างซับซ้อนระหว่างความต้านทานและอุณหภูมิ โดยที่ไปแล้วสามารถใช้ตารางการค้นหาความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิได้ตาม datasheet ของอุปกรณ์ได้ แต่ในที่นี้จะใช้สมการ Steinhardt-Hart (สมการพารามิเตอร์ B) ซึ่งเป็นการคำนวณค่าของความต้านทานเทอร์มิสเตอร์ที่มีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิ ได้

$$\frac{1}{T} = \frac{1}{T_0} + \frac{1}{B} * \ln \frac{R}{R_0} \quad \dots (2)$$

โดยที่ R เป็นความต้านทานของเทอร์มิสเตอร์ที่อุณหภูมิ T ในขณะนั้น

R_0 คือความต้านทานที่ $T_0 = 25^\circ\text{C}$

B เป็นค่าคงที่ขึ้นอยู่กับเทอร์มิสเตอร์ ค่า B มักอยู่ระหว่าง $3000-4,000$

สมการขึ้นอยู่กับพารามิเตอร์ (R_0, T_0 และ B) ซึ่งหาได้จาก datasheet ของ thermistor ที่ใช้

28. การทดลองจะใช้ตัวเข็มเซอร์วัสดอุณหภูมิตัวละ Thermistor ขนาด $10\text{ k}\Omega$ เป็นรุ่น NTC-MF52-103/3435 คลาดเคลื่อน 1% ต่อระหว่างขา A1 กับกราว์ด และใช้ตัวความต้านทาน R1 ขนาด $10\text{ k}\Omega$ 1% ต่อระหว่างขา A1 กับไฟบวก 5V เพื่อทำเครื่องวัดอุณหภูมิระบบดิจิตอล

29. ให้ทดลองป้อนโปรแกรมโดยกำหนดค่าต่างของอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งได้จาก datasheet ของ thermistor และอ่านค่าที่ได้จาก ADC ขา A1 และแสดงผลออกไปทาง Serial Monitor ดังนี้

```
#define THERMISTOR A1           // thermistor pin
#define R0 10000                  // Ω resistance at 25 Celsius
#define B 3435                     // B: 3435 K the beta coefficient of the thermistor
#define R1 10000                  // 10KΩ the value of the series resistor

float T0 = 25;                  // °C reference temp.

void setup()
{
    T0 = T0 + 273.15;           // conversion from Celsius to kelvin
    Serial.begin(9600);
}

void loop()
{
    int samples;

    samples = analogRead(THERMISTOR); // read the input on analog pin 0
    Serial.print("Analog reading : "); // print out the value
    Serial.println(samples);
```

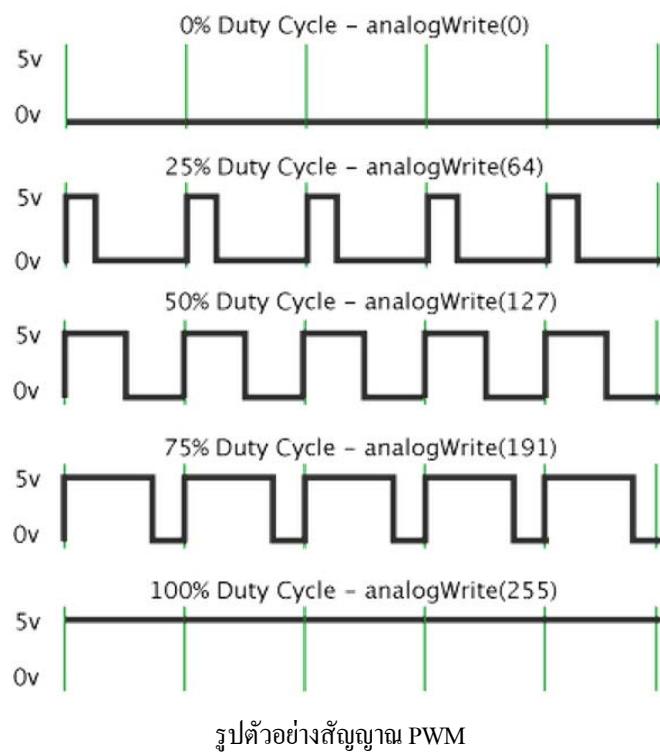
01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

```
    delay(1000); // Wait for next sample  
}
```

30. ให้ทำการเพิ่มโปรแกรมการคำนวณเบลี่ยนค่าที่อ่านได้ จากขา A1 ตัวแปร sample ไปเป็นค่าความด้านทานของตัว Thermistor โดยใช้สมการที่ 1 และกำหนดให้ตัวแปรความด้านทานเทอร์มิสเตอร์ R เป็นชนิด float และให้พิมพ์ผลที่ได้ออก Serial.print(R);
31. ให้เพิ่มโปรแกรมการคำนวณค่าของความด้านทานเทอร์มิสเตอร์ที่มีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิ โดยใช้สมการที่ 2 ซึ่งจะได้ค่าอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์ออกมาเป็นตัวแปร T โดยค่าอุณหภูมิที่ได้นี้จะเป็น kelvin ให้แปลงค่าเป็น Celsius และพิมพ์ผลที่ได้ออกไปทาง Serial Monitor
32. จากการทดลองจะเห็นได้ว่าค่าที่อ่านออกมานาจจะกระโดดไปมาไม่นิ่ง ให้แก้ไขโปรแกรมเพิ่มการคำนวณหากำเนิดลีบ การวัดอุณหภูมิแสดงผลออกมากทุกครั้งวินาที

Pulse Width Modulation Pin

Arduino สามารถส่งสัญญาณที่เป็น Pulse width modulation หรือเรียกย่อว่า PWM ซึ่งเป็นเทคนิคในการสร้างสัญญาณอนามัยอักด้วยค่าเฉลี่ยของสัญญาณดิจิตอล ออกแบบผ่านทางขา PWM ได้ ในบอร์ด Arduino Nano มีขา PWM ให้ใช้งานทั้งหมด 6 ขา แต่ละขาจะเป็นขนาด 8 bit โดยผู้ใช้สามารถสร้างความถี่ที่เป็นสัญญาณดิจิตอลรูปคลื่นสี่เหลี่ยม (square wave) พร้อมกับควบคุม Percent of Duty Cycle ได้ด้วยคำสั่ง analogWrite การกำหนดเพื่อปรับค่าความถี่ไฟเกิด จะเป็นการควบคุมความยาวของสัญญาณที่เป็นalogic 1 เทียบกับความเวลาที่เป็นalogic 0 ซึ่งจะทำให้ค่าแรงดันเฉลี่ยของสัญญาณที่จำลองเป็นค่าอนามัยอักต่างกันออกไป โดยค่าของความถี่ไฟเกิดจะเรียกเป็นเบอร์เซ็นต์ ตัวอย่างของคำสั่งตามรูป

การทดลองจะเขียนโปรแกรมควบคุมไฟ LED ที่อยู่บนบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ หรือ LED ที่เรานำมาต่อวงจรเพิ่มเข้าไป สามารถปรับความสว่างได้ ด้วยคำสั่งที่ใช้ในการสร้างสัญญาณ PWM คือ analogWrite คำสั่งนี้ทำที่กำหนดจะสร้างสัญญาณคลื่นสี่เหลี่ยมด้วย Duty Cycle ค่าหนึ่งตามที่กำหนด และจะไม่เปลี่ยนค่าสัญญาณจนกว่าจะมีการเรียกคำสั่ง analogWrite ในครั้งต่อไป การใช้คำสั่ง analogWrite ไม่จำเป็นจะต้องมีการกำหนดขาด้วยคำสั่ง pinMode ก่อน รูปแบบของคำสั่งคือ analogWrite(pin, value) โดยที่ pin คือขาที่ต้องการให้สร้างสัญญาณ PWM และ value จะเป็นเบอร์เซ็นต์ของ duty cycle ที่เราต้องการ โดย 0 หมายถึง 0 เมอร์เซ็นต์ และ 255 หมายถึง 100 เมอร์เซ็นต์

33. ให้ต่อวงจรใช้ตัวค้านทาน 220 ohm และ LED เช็คที่ขา D3 โดยขาอีกด้านหนึ่งให้ต่อลงกราวด์ และป้อนโปรแกรมดังตัวอย่างที่จะใช้คำสั่ง analogWrite ในการควบคุมปรับความสว่างของ LED

```

int led = 3; // LED connected to digital pin 3
int fade = 5; // how many points to fade the LED

void setup()
{
}

```

01236255 INTRODUCTION TO INTERNET OF THINGS

```
void loop()
{
    for(int brightness = 0; brightness <= 255; brightness +=fade)      // fade in from min to max
    {
        analogWrite(led, brightness);                                // sets the brightness
        delay(30);
    }
    for(int brightness = 255; brightness >= 0; brightness -=fade)      // fade out from max to min
    {
        analogWrite(led, brightness);                                // sets the brightness
        delay(30);
    }
}
```

34. ถ้าต้องการจะให้หลอดไฟ LED มีวิธีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

35. ให้ต่อ LED เพิ่มเป็นจำนวน 6 หลอด โดยใช้ขา PWM แล้วให้เขียนโปรแกรมควบคุมให้หลอดไฟเหลือดีวั่งแล้วหรือลักษณะเหมือนฟันดาบทก หรือมีรูปแบบอื่นๆ ตามที่ต้องการมาหลายๆแบบ